

Věc C-13/06

Komise Evropských společenství

v.

Česká republika

„Nesplnění povinnosti státem – Šestá směrnice o DPH – Osvobození – Článek 13 B písm. a) – Pojišťovací operace – Instituce nabízející plnění silniční pomoci“

Shrnutí rozsudku

Daňová ustanovení – Harmonizace právních předpisů – Daň z obrátu – Společný systém daní z přidané hodnoty – Osvobození od daní stanovená šestou směrnicí

[Směrnice Rady 77/388, čl. 13 B, písm. a)]

Český stát, který podrobí dani z obrátu poskytování služeb silniční pomoci, které se instituce zavazuje poskytnout svým účastníkům na základě zaplacení pevného ročního příspěvku v případě, že dojde k realizaci rizika poruchy nebo nehody, pokrytého touto institucí, nesplní povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 13 B písm. a) šesté směrnice 77/388 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu. Na takové poskytování služeb se totiž vztahuje pojem „pojišťovací operace“, uvedený ve zmíněném článku, a musí být tedy osvobozeno od daní z přidané hodnoty.

(viz body 14–15 a výrok)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

7. prosince 2006 (*)

„Nesplnění povinnosti státem – Šestá směrnice o DPH – Osvobození – Článek 13 B písm. a) – Pojišťovací operace – Instituce nabízející plnění silniční pomoci“

Ve věci C-13/06,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 9. ledna 2006,

Komise Evropských společenství, zastoupená D. Triantafyllouem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyn?,

proti

České republice, zastoupené P. Mylonopoulosem a K. Boskovitsem, jako zmocněnci, s adresou pro úřelý doručování v Lucemburku,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J. N. Cunha Rodrigues, zastupující předseda čtvrtého senátu, K. Schiemann (zpravodaj) a E. Levits, soudci,

generální advokát: P. Léger,

vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout vč bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Česká republika tím, že podrobila služby silniční pomoci v případě poruchy dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 13 B písm. a) šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daní z přidané hodnoty: jednotný základ daní (Úř. vst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23, dále jen „šestá směrnice“).

2 Podle znění článku 13 B písm. a) šesté směrnice:

„Aniž jsou dotčeny jiné předpisy Společenství, osvobodí členské země od daní následující plnění, a to za podmínek, které samy stanoví k zajištění správného a jednoznačného uplatnění těchto osvobození a k zamezení jakýchkoli daňových úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem či zneužití daňového režimu:

a) pojišťovací a zajišťovací operace včetně souvisejících služeb poskytovaných pojišťovacími makléři a pojišťovacími agenty.“

3 Článek 15 odst. 42 českého zákona č. 2166/1993 (FEK A' 137/24.8.1993) stanoví:

„[...] fyzické a právnické osoby poskytující služby silniční pomoci podléhají DPH, pokud jde o vybírané částky, ať už v podobě příspěvku, nebo výjimky za asistenční službu nebo jiné individuální související služby.“

4 Vzhledem k tomu, že Komise konstatovala, že podle uvedeného čl. 15 odst. 42 vedly asistenční služby v případě poruchy nebo nehody vozidla poskytnuté ELPA (český automotoklub) jeho účastníkům na základě placení pevného ročního příspěvku k vybírání DPH z uvedeného příspěvku, a vzhledem k tomu, že měla za to, že takové operace měly podléhat osvobození

stanovenému v ?l. 13 B písm. a) šesté směrnice, zaslala řecké republice výzvu dopisem ze dne 7. července 2004.

5 Vzhledem k tomu, že se Komise nespokojila s odpovědí získanou od tohoto řeckého státu, zaslala mu dne 22. prosince 2004 odvodně stanovisko a vyzvala jej k přijetí opatření nezbytných k tomu, aby ukončil namítané nesplnění povinnosti.

6 řecká vláda ve své odpovědi na uvedené odvodně stanovisko ze dne 23. února 2005 zpochybnila vytýkané nesplnění povinnosti, přičemž zejména uplatnila, že dotčené služby silniční pomoci, které nejsou poskytovány ani pojišťovatelem, ani pojišťovacím makléřem nebo pojišťovacím agentem, nejsou pojišťovacími operacemi, kterých se týká ?l. 13 B písm. a) šesté směrnice.

7 Komise ve své žalobě uplatňuje, že na služby silniční pomoci poskytované specializovanými institucemi svým členem v případě poruchy vozidla se může vztahovat pojem „pojištění“, jelikož pokryté riziko se týká nahodilé události spočívající v imobilizaci vozidla na neurčitém místě v důsledku poruchy, ke které došlo během období pokrytého dotčeným příspěvkem.

8 řecká vláda ve své žalobní odpovědi nezpochybňuje nesplnění povinnosti, které jí je vytýkáno. Omezuje se na uplatnění, že ministerstvo hospodářství a financí zamýšlí zrušení ?l. 15 odst. 42 zákona ? 2166/1993. S ohledem na její opatř potvrzenou v?li změnit dotčenou právní úpravu je podle řecké vlády toto řízení bezpředmětné, a Komisi tedy náleží, aby vzala svou žalobu zpět.

9 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury osvobození od daní stanovená v ?lánku 13 šesté směrnice představují autonomní pojmy práva Společenství, jejichž účelem je odstranit rozdíly v použití režimu DPH mezi jednotlivými řeckými státy (viz zejména rozsudky ze dne 25. února 1999, CPP, C-349/96, Recueil, s. I-973, bod 15, a ze dne 20. listopadu 2003, Taksatorringen, C-8/01, Recueil, s. I-13711, bod 37 a uvedená judikatura).

10 Co se konkrétně týče pojmu „pojišťovací operace“, použitého v ?l. 13 B písm. a) šesté směrnice, který není v uvedené směrnici předmětem žádné definice, Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že pojišťovací operace je obecně přijímaným způsobem charakterizována skuteností, že pojišťovatel se na základě předchozí úhrady pojistného zavazuje zajistit pojištěnému v případě, že dojde k pokrytému riziku, plnění dohodnuté při uzavření smlouvy (viz zejména výše uvedený rozsudek Taksatorringen, bod 39 a uvedená judikatura).

11 Soudní dvůr dále rovněž upřesnil, že není nezbytné, aby plnění, které se pojišťovatel zavázal poskytnout v případě pojistné události, spočívalo v zaplacení peněžní částky, neboť toto plnění může být rovněž představováno asistenční činností, buď v podobě poskytnutí peněžního, nebo věcného plnění, tak jak byla stanovena v příloze první směrnice Rady 73/239/EHS ze dne 24. července 1973 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v příímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu (Ú. v. st. L 228, s. 3; Zvl. vyd. 06/01, s. 14), ve znění vyplývajícím ze směrnice Rady 84/641/EHS ze dne 10. prosince 1984 (Ú. v. st. L 339, s. 21; Zvl. vyd. 06/01, s. 109, dále jen „směrnice 73/239“). Soudní dvůr měl v tomto ohledu zejména za to, že žádný důvod nedovoluje jiný výklad pojmu „pojištění“ podle toho, zda je uveden v textu směrnice 73/239, nebo v textu šesté směrnice (výše uvedený rozsudek CPP, bod 18).

12 V tomto ohledu může být zejména uvedeno, že na základě ?l. 1 odst. 1 směrnice 73/239 zahrnuje pojem „činnost příímého pojištění“ asistenční činnost uvedenou v odstavci 2 téhož ?lánku. Posledně uvedená činnost, která je poskytována osobám, které se dostanou do nesnází na cestách, při pobytu mimo domov nebo při pobytu mimo trvalé bydliště, spočívá v závazku poskytnout na základě předchozí úhrady pojistného okamžitě dostupnou pomoc osobě oprávněné

podle asistenční dohody, jestliže se tato osoba dostane do nesnází v důsledku nahodilé události. Tato pomoc může zejména spočívat ve včasném plnění, poskytnutém popřípadě pomocí zaměstnanců a vybavení poskytovatele. Jak tedy vyplývá z čl. 2 odst. 3 téže směrnice, může mít taková asistence v případě poruchy nebo nehody silničního vozidla zejména podobu opravení poruchy na místě nebo i převozu vozidla do místa, kde může být opraveno.

13 Konečně, co se týče okolnosti, že ELPA není pojišťovatelem, je třeba připomenout, že i při zdůraznění, že osvobození stanovená v článku 13 šesté směrnice musí být vykládána striktně, Soudní dvůr již dříve rozhodl, že výraz „pojišťovací operace“ uvedený v čl. 13 B písm. a) uvedené směrnice je v zásadě dostatečně široký, aby zahrnul poskytnutí pojištění osobou povinnou k dani, která sama není pojišťovatelem, avšak která v rámci kolektivního pojištění obstarává svým zákazníkům takové pojištění použitím plnění pojišťovatele, který nese pojistné riziko (výše uvedený rozsudek CPP, bod 22).

14 Ze všech úvah, které předcházejí, musí být vyvozeno, že jak to oprávněně tvrdí Komise, na plnění silniční pomoci, které se instituce, jako je ELPA, zavazuje poskytnout svým účastníkům na základě zaplacení pevného ročního příspěvku v případě, že dojde k realizaci rizika poruchy nebo nehody, pokrytého touto institucí, se vztahuje pojem „pojišťovací operace“ uvedený v čl. 13 B písm. a) šesté směrnice, a musí být tedy osvobozeno od DPH.

15 Je tedy namístě určit, že řecká republika tím, že podrobila služby silniční pomoci v případě poruchy DPH, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 13 B písm. a) šesté směrnice.

K nákladům řízení

16 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu bude účastníkovi řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení ve svém návrhu a řecká republika byla ve sporu neúspěšná, je namístě poslední uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) řecká republika tím, že podrobila služby silniční pomoci v případě poruchy dani z přidané hodnoty, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 13 B písm. a) šesté směrnice Rady 77/388/ EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obrátu – Společný systém daní z přidané hodnoty: jednotný základ daní.

2) řecké republice se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.

* Jednací jazyk: řeština.